

A photograph showing a woman in the driver's seat of a car, smiling and looking forward. A young child is visible in the back seat, looking towards the camera. The car's interior, including the rearview mirror and dashboard, is visible.

NEDERLANDSE MOEDER GEEFT NOG **GEEN RECHT** **OP NEDERLANDS** **PASPOORT**

Bij de praktijk van aduocaat Vera Kidjan kloppen regelmatig adoptieouders aan die om uiteenlopende redenen in ingewikkelde juridische procedures verzeild zijn geraakt. Zo ook Els, een Nederlandse vrouw die Juan, de zoon van haar Colombiaanse partner, heeft geadopteerd in Ecuador.

Na haar studie milieuwetenschappen en een postdoctorale opleiding ontwikkelingsstudies vertrekt Els vanuit Nederland naar Colombia. Daar ontmoet zij de man van haar dromen, Pedro. Ze trouwen in 2006. Pedro heeft uit een eerdere relatie een zoon genaamd Juan, geboren in 2002. Juan heeft net als zijn vader de Colombiaanse nationaliteit en woont al sinds zijn geboor-

te bij zijn vader en vanaf 2006 bij zijn vader en Els. Het gezin verhuist in 2010 naar Ecuador omdat Els daar een baan als milieuvrijwilliger aangeboden krijgt bij een Duits overheidsbedrijf. Els en Pedro kopen in Ecuador een stuk land waarop zij een huis bouwen en gewassen verbouwen en vee laten grazen. Met daarbij duurzame energie en een eigen watersysteem zijn zij zoveel mogelijk milieuvriendelijk en zelfvoorzienend. Pedro begint op de boerderij een restaurant.

Juan ziet Els als zijn moeder. Zij heeft hem, voor zover hij zich kan herinneren, altijd opgevoed en verzorgd. Hij heeft maar sporadisch en oppervlakkig contact met zijn biologische moeder. Tijdens zijn jeugd wordt hij niet geconfronteerd met het feit dat Els niet zijn juridisch moeder is, maar dit merkt hij meer naarmate hij ouder wordt. Zijn achternaam bestaat uit een eerste naam van zijn vader en een tweede naam van zijn biologische moeder, maar hij vindt dat zijn tweede achternaam de achternaam van Els moet zijn. Zodra Els zijn juridisch moeder wordt, zal zijn achternaam ook op die manier worden aangepast.

NAAMSWIJZIGING NIET URGENT DOOR CORONA

Els start een lokale adoptieprocedure in Ecuador. Juans biologische moeder gaat akkoord met de procedure. De Ecuadoraanse rechter is van mening dat Els voldoet aan alle relevante wettelijke vereisten en dat de partneradoptie in het belang van Juan is. Dit wordt onderbouwd met documenten waaruit blijkt dat het onderzoek van de rechtbank grondig en zorgvuldig is geweest. Ook geeft de rechtbank aan dat de beslissing is genomen in overeenstemming met het Haags Adoptieverdrag. Ecuador is sinds 1 januari 1996 partij bij dit verdrag en Colombia sinds 1 november 1998.

De adoptie wordt in juni 2020 uitgesproken door de rechtbank in Ecuador. Juan is dan nog net zeventien jaar oud. Volgens het Burgerlijk Wetboek van Ecuador is de (partner)adoptie een 'sterke' adoptie, waardoor de familiebanden met de biologische moeder van Juan worden verbroken. De namen van Juan moeten, op grond van zowel de wetgeving van Ecuador als de wetgeving van Colombia, als volgt worden: als eerste achternaam die van Pedro en de tweede achternaam die van Els.

De adoptiebeslissing uit Ecuador moet echter nog ten uitvoer worden gelegd in Colombia. Daarna kan pas de achternaam van Juan worden gewijzigd in het geboorteregister van Colombia en kan de geboorteakte van Juan worden aangepast. Dit moet via de Colombiaanse rechtbank gebeuren. Vanwege de situatie rondom het coronavirus is het echter niet mogelijk om deze wijzi-

ging door te voeren in het geboorteregister van Colombia. Zaken zoals die van Juan worden als niet urgent beschouwd en worden voor onbepaalde tijd niet behandeld. Hoelang dit gaat duren is niet bekend.

NEDERLANDER WORDEN DOOR ERKENNING VAN ADOPTIE

Els heeft astma en Juan heeft een longziekte. Dit heeft hen ertoe gedwongen om tijdens de coronacrisis naar Nederland te reizen vanwege de gebrekkige gezondheidsfaciliteiten in Ecuador waardoor hun gezondheid niet kan worden gewaarborgd. Op kosten van de werkgever van Els reizen zij naar Nederland. Pedro blijft in Ecuador, omdat hij het stuk land en de dieren niet onbeheerd kan achterlaten.

Els werkt momenteel vanuit huis. Maandelijks wordt geëvalueerd wanneer het gezin terug kan keren naar Ecuador maar de situatie rondom de coronacrisis blijft in Ecuador ongewijzigd en zorgelijk. Juan heeft een Colombiaans paspoort waarmee hij officieel tot maximaal drie maanden in Nederland mag blijven. De adoptieprocedure in Ecuador is echter al voltooid, dus Els is nu zijn juridisch moeder. Hierdoor meent Juan dat hij recht heeft op een Nederlands paspoort.

Ondanks het feit dat Nederland (sinds 1 oktober 1998), Ecuador en Colombia verdragspartij zijn van het Haags Adoptieverdrag is het Haags Adoptieverdrag niet van toepassing op deze zaak. Er is hier namelijk sprake van een lokale adoptieprocedure en lokale adopties vallen niet onder de werkingssfeer van dit verdrag. De Ecuadoraanse adoptie kan echter wel in Nederland worden erkend en volgens de Rijkswet op het Nederlanderschap is Juan ook Nederlander geworden door de adoptie omdat deze voldoet aan alle voorwaarden die in de wet staan:

- De adoptie voldoet aan de voorwaarden voor erkenning in Nederland op grond van de regels van het Burgerlijk Wetboek.
- De adoptie heeft tot gevolg dat de voordien bestaande familierechtelijke betrekkingen tussen de biologische moeder en kind worden verbroken.
- Ten minste een van de adoptieouders is Nederlander op de dag dat de adoptiebeslissing niet meer kan worden weersproken.
- Het kind was op de dag van de adoptiebeslissing minderjarig.

KIP-EI-SITUATIE

Toch wordt de afgifte van een Nederlands paspoort geweigerd. De adoptie kan weliswaar worden erkend en Juan heeft in theorie wel de Nederlandse nationaliteit, maar in het Nederlands paspoort van Juan moeten

zijn juiste namen worden vermeld. De Nederlandse autoriteiten die het paspoort mogen afgeven vinden dat zij niet bevoegd zijn om de namen van Juan in het Nederlands paspoort te vermelden zoals die volgens de wetgeving van Colombia moeten zijn. Zij hebben hiervoor een gewijzigde Colombiaanse geboorteakte nodig. Daarbij komt dat Ecuador geen geboorteaktes opmaakt voor kinderen die niet in Ecuador zijn geboren en/of geen Ecuadoraanse nationaliteit hebben.

Juan is inmiddels achttien jaar geworden en hij verblijft noodgedwongen in Nederland. De termijn waarin hij met zijn Colombiaans paspoort in Nederland mag verblijven is overschreden. Juan staat voor het dilemma om of de procedure bij de rechtbank in Colombia te beginnen (met de kans dat deze voor onbepaalde tijd niet wordt behandeld) dan wel de Nederlandse rechtbank te verzoeken de Ecuadoraanse adoptie te erkennen en zijn geboortegegevens te laten vaststellen met wijziging van zijn achternaam (maar met de kans dat de Nederlandse rechter zich onbevoegd verklaart omdat er onvoldoende aanknopingspunten zijn met de Nederlandse rechtssfeer). In dat geval zal de Nederlandse rechtbank naar de Colombiaanse rechter verwijzen. Een kip-ei-situatie dus. Wordt vervolgd. ●

NOTEN

- In artikel 10:19, eerste lid van het Burgerlijk Wetboek staat dat de geslachtsnaam en de voornamen van een vreemdeling worden bepaald door het recht van de staat waarvan hij de nationaliteit heeft.

INFO

Vera Kidjan is werkzaam bij Everaert Advocaten in Amsterdam. Kijk voor meer informatie op: www.everaert.nl.